

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
1. Turizm Haftası	237
2. 1992 Yılı Öğretmenler İçin Açılacak Aile Dinlenme Kampları	240
3. M.E.B. Anadolu Öğretmen Liseleri Yönetmeliği'nin Bazı Maddelerinin Değiş- tirilmesi ve Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	248
4. Sınıf Sistemini Uygulayan Orta Dereceli Okulların Lise 1. Sınıf ile Lise 2. ve 3. Sınıf Matematik Kollarına ait Matematik Dersi Öğretim Programının Kabulü	251
5. Ders Geçme ve Kredi Sistemi'ni Uygulayan Orta Dereceli Okulların Lise Seç- meli Dersler Grb. Arasında İleri Mat. 1-2 Dersi Öğretim Programının Kabulü	251
6. Sınıf Sistemini Uygulayan Orta Dereceli Okulların Lise 2. ve 3. Sınıf Fen ve Edebiyat Kollarına ait Matematik Dersi Öğretim Programının Kabulü	252
7. Anadolu Kız Meslek Lisesi Büro Yönetimi - Sekreterlik Bölümü Öğretim Prog- ramları	252
8. Ortaöğretim Kurumları Coğrafya Dersi Programı	254
9. Dayurular	265

BU DERGİDEKİ YÖNETMELİKLER, KARARLAR, GENELGELER VE DUYURULAR
TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	23	45	67	89
2	24	46	68	90
3	25	47	69	91
4	26	48	70	92
5	27	49	71	93
6	28	50	72	94
7	29	51	73	95
8	30	52	74	96
9	31	53	75	97
10	32	54	76	98
11	33	55	77	99
12	34	56	78	100
13	35	57	79	101
14	36	58	80	102
15	37	59	81	103
16	38	60	82	104
17	39	61	83	105
18	40	62	84	106
19	41	63	85	107
20	42	64	86	108
21	43	65	87	109
22	44	66	88	110

Abone kaydının yapılabilmesi için abone bedeli (50.000 TL.) İllerde Defterdarlık Muhasebe Mü-
dürlüklerine, İlçelerde Malmüdürlüklerine (Çeşitli Gelirler Faslına) yatırılarak Vezne Ahıncı
ASLİNİN AÇIK ADRESİNİZLE birlikte "Millî Eğitim Bakanlığı - Yayınlar Dairesi Başkanlığı - Te-
lefon: 312 311 11 11 - Ankara" adresine gönderilmesi gerekmektedir.

MİLLÎ EĞİTİM BASİMEVİ - ANKARA 1992

T. C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINCA
15 GÜNDE BİR PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR

CİLT : 55

13 NİSAN 1992

SAYI : 2356

GENELGE :

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Eğitim Araçları ve Donatım Dairesi Başkanlığı

SAYI : 700. Eğitim Müzesi - 2272

Tarih : 18.3.1992

KONU : "Cumhuriyet Müzeleri" Kurulması

GENELGE NO

1992/19

İLGİ : 6.10.1986 tarih ve 2218 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan Millî Eğitim Bakan-
lığı Okul Müzeleri Yönergesi.

Bakanlığımızca, 1992 yılı içinde her İl'de, Liselerin birinde "Cumhuriyet Müzesi" adı
ile "Okul Müzesi" kurulması plânlanmıştır.

İlgi Yönerge hükümlerine göre kurulacak Cumhuriyet Müzelerinin kuruluş çalış-
maları ile ilgili esaslar Ek'te gönderilmiştir.

Söz konusu esasların uygulanmasını rica ederim.

BAKAN ADINA

Prof. Dr. Necati ERŞEN
Müsteşar

DAĞITIMGereği

F Plânı

Bilgi

A Plânı

"CUMHURİYET MÜZESİ" KURULMASINA İLİŞKİN ESASLAR

AMAÇ :

Türk tarihinde bilhassa Cumhuriyet devrinde eğitimdeki gelişmeleri göstermek; çocuklarımızda ve gençlerimizde millî kültür varlıklarını koruma alışkanlığını ve tarih şuurunu geliştirmektir.

"CUMHURİYET MÜZESİ" KURULACAK OKUL :

1. Her İl merkezinde kuruluşu Cumhuriyetin ilk yıllarına veya daha eski yıllara rastlayan Liselerden biri "Cumhuriyet Müzesi" kurmak için seçilecektir.
2. İl'de birinci maddede belirtilen tarihi eski okul olmaması halinde, kuruluşu en eski okul; "Cumhuriyet Müzesi" kurmak için tercih edilecektir.
3. İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Adana ve Konya büyük şehir oldukları için bu şehir merkezlerinde ikinci bir okulda "Cumhuriyet Müzesi" kurulabilecektir.

CUMHURİYET MÜZESİ KOMİSYONU :

Cumhuriyet Müzesi Komisyonu, İl Millî Eğitim Müdürü veya görevlendirilecek bir Müdür Yardımcısı Başkanlığında, müze kurulacak okuldan en az üç, diğer lise ve dengi okullardan birer öğretmenden kurulur. İlgili okulun müdürü de bu komisyonun üyesidir.

Komisyonun görevi, "Cumhuriyet Müzesi"nin kuruluş çalışmalarını yürütmek olup, müzenin açılışına kadar devam eder.

ÇALIŞMA ESASLARI :

1. "Cumhuriyet Müzesi" kurma çalışmaları Millî Eğitim Bakanlığı Okul Müzeleri Yönergesi hükümlerine göre yürütülür.
2. Cumhuriyet Müzesi'nde, İl'in eğitim tarihi ile ilgili, eğitim kurumlarından toplanmış tarihi değeri olan eserlerin bulunmasına da dikkat edilecektir.
3. Müze yerinin hazırlanması ve donatım işleri Valilikçe yürütülecektir.
4. Kuruluşu tamamlanan Müze'nin, ilgili Yönerge'nin 13. maddesi ile istenen belgeleri, en geç 15 Temmuz 1992 tarihine kadar Bakanlığımıza gönderilecektir.
5. "Cumhuriyet Müzesi"; bünyesinde bulunduğu okulun adıyla anılacaktır. (İzmir ..... Lisesi Cumhuriyet Müzesi) gibi.
6. "Cumhuriyet Müzesi" hizmetlerinin yürütülmesi, ilgili Okul Müdürünün yetki ve sorumluluğunda bulunacaktır.
7. Bütün İllerde Cumhuriyet Müzelerinin açılış törenleri 29 Ekim 1992 günü Cumhuriyet Bayramında yapılacaktır.
8. Müzelerin açılışına ait raporlar, Müzeleri tanıtıcı dokümanlarla birlikte Bakanlığımıza gönderilecektir.

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞINDAN

Karar Sayısı : 63

Tarihi : 18.3.1992

Konu : Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi "BİLGİSAYAR" bölümü haftalık ders çizelgeleri ve öğretim programlarının kabulü.

Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü'nün 31 Temmuz 1991 tarih ve 6964 sayılı teklif yazıları üzerine Kurulumuzda görüşülerek uygun bulunan;

1. Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi "BİLGİSAYAR" bölümü haftalık ders çizelgeleri ve meslek dersleri öğretim programlarının IX. ve X. sınıflarda başlamak üzere 1991 - 1992 öğretim yılından itibaren kademeli olarak uygulanması ve deneniştirilmek üzere bağlı örneklerine göre kabulü;
2. Kurulumuzun 19.9.1988 tarih ve 122 sayılı kararıyla Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri meslek liseleri "BİLGİSAYAR" bölümü için kabul ettiği haftalık ders çizelgeleri ve meslek dersleri öğretim programlarının yürürlükten kaldırılması hususunun Bakan'a arzı kararlaştırıldı.

Ömer OKUTAN Başkan	Orhan ÇAKIROĞLU Üye	Ahmet SEVGİ Üye
Güler ŞENÜNVER Üye	Dr. Ezdihar KARABULUT Üye	Nâzım İrfan TANRIKULU Üye
Ömer ÖZÜDURU Üye	Prof. Dr. Kâzım Y. KOPRAMAN Üye	Prof. Dr. Abrurrahman GÜZEL Üye
Sürmeli AĞDEMİR Üye	Mustafa ERTÜRK Üye	Selahattin MEYDAN Üye
Saim HEKİMOĞLU Üye	Haşim AYAOKUR Üye	

UYGUNDUR

18/3/1992

Köksal TOPTAN
Millî Eğitim Bakanı

Not: Meslek dersleri öğretim programları, ilgili öğretim dairesince çoğaltılarak okullara gönderilecektir.

**ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ BİLGİSAYAR BÖLÜMÜ (DONANIM ALANI)
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ**

Genel Bilgi Dersleri	IX. Sınıf	X. Sınıf	XI. Sınıf
Türkçe	2	2	2
Matematik	3	2	2
Tarih	2	—	—
T. C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	1	1	1
Yabancı Dil	2	2	2
Fizik	2	—	—
Kimya	2	—	—

Millî Güvenlik Bilgisi	—	1	—
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi	1	1	1
Beden Eğitimi	1	—	—
Genel Bilgi Ders Saatleri Toplamı	16	9	8

Meslek Dersleri

Teknik ve Meslek Resim	2	—	—
Elektroteknik	2	2	—
Elektronik	3	3	—
Bilgisayar Yapısına Giriş	2	—	4
Programlama	2	—	—
Dijital Elektronik	—	4	—
Endüstriyel Kontrol	—	2	—
Mikro İşlemciler ve Assambler Prog.	—	—	4
Sistem Kontrolü ve Tasarımı	—	—	4
İş Güvenliği	1	—	—
İşletme Bilgisi	1	—	—
Atelye ve Lâboratuvar	10	—	—
Atelye	—	20	20
Mesleki Ders Saatleri Toplamı	23	31	32
Genel Toplam	39	40	40

**ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ BİLGİSAYAR BÖLÜMÜ (YAZILIM ALANI)
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ**

Genel Bilgi Dersleri	IX. Sınıf	X. Sınıf	XI. Sınıf
Türkçe	2	2	2
Matematik	3	2	2
Tarih	2	—	—
T. C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	1	1	1
Yabancı Dil	2	2	2
Fizik	2	—	—
Kimya	2	—	—
Millî Güvenlik Bilgisi	—	1	—
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi	1	1	1
Beden Eğitimi	1	—	—
Genel Bilgi Ders Saatleri Toplamı	16	9	8

Meslek Dersleri

Teknik ve Meslek Resim	2	—	—
Elektroteknik	2	—	—
Elektronik	3	—	—
Bilgisayar Yapısına Giriş	2	—	—
Programlama	2	4	4
Paket Program Uygulamaları	—	6	6
Mikro İşlemciler ve Assambler Prog.	—	—	4

İş Güvenliği	1	—	—
İşletme Bilgisi	1	—	—
Atelye ve Lâboratuvar	10	—	—
Atelye	—	20	16
Mesleki Ders Saatleri Toplamı	23	30	30
Genel Toplam	39	39	38

**TEKNİK LİSE BİLGİSAYAR BÖLÜMÜ (YAZILIM ALANI)
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ**

Genel Bilgi Dersleri	IX. Sınıf	X. Sınıf	XI. Sınıf	XII. Sınıf
Türkçe	2	—	—	—
Türk Dili ve Edebiyatı	—	4	4	3
Endüstriyel Psikoloji	—	—	1	—
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi	1	1	1	—
Tarih	2	2	2	—
T. C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	1	1	2	—
Coğrafya	—	2	—	—
Matematik	3	4	4	3
Biyoloji ve Sağlık Bilgisi	—	—	—	2
Fizik	2	2	2	2
Kimya	2	2	2	2
Yabancı Dil	2	3	3	4
Beden Eğitimi	1	1	—	—
Millî Güvenlik Bilgisi	—	1	—	—
Genel Bilgi Ders Saatleri Toplamı	16	23	21	16

Meslek Dersleri

Programlama	Meslek	3	3	4
Mikroişlemciler ve Assambler Prog.	Lisesi	—	4	—
Paket Program Uygulamaları	IX. Sınıfı	2	2	4
İşletim Sistemleri	ile	2	—	—
Atelye	Ortak	10	10	16
Mesleki Ders Saatleri Toplamı		28	17	24
Genel Toplam		44	40	40

NOT:

1. Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi IX. Sınıf Bilgisayar bölümleri ders çizelgeleri ve öğretim programları ortaktır.
2. Anadolu Teknik, ve Teknik Lise Bilgisayar bölümü Yazılım Alanı meslek derslerinin öğretim programları ortaktır.
3. Öğrenci kişilik hizmetlerini yürütmek üzere, öğretim programına alınan Rehberlik ve Eğitici Çalışmalar, haftalık ders saatleri dışında yürütülür. Rehberlik ve Eğitici Çalışma-

larla ilgili faaliyetleri yürüten öğretmenler, bu görevlerine karşılık haftada üç saat üzerinden ücretli ek ders görevi yapmış sayılırlar. Bu ders görevi, haftalık zorunlu ek ders görevi içinde verilir.

4. Türk Dili ve Edebiyatı dersinin X. ve XI. sınıflarda 2 saati, XII. sınıfta 1 saati kompozisyon, diğer saatleri dil ve edebiyat çalışmalarına ayrılır.

**ANADOLU TEKNİK LİSE BİLGİSAYAR BÖLÜMÜ (YAZILIM ALANI)
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ**

Genel Bilgi Dersleri	Hazırlık Sınıfı	IX. Sınıf	X. Sınıf	XI. Sınıf	XII. Sınıf
Türkçe	4	2	—	—	—
Türk Dili ve Edebiyatı	—	—	4	4	3
Endüstriyel Psikoloji	—	—	—	1	—
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	—	1	1	1	—
Tarih	—	2	2	2	—
T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	—	1	1	2	—
Coğrafya	—	—	2	—	—
Matematik	—	(3)	(4)	(4)	(3)
Biyoloji ve Sağlık Bilgisi	—	—	—	—	2
Fizik	—	(2)	(2)	(2)	(2)
Kimya	—	(2)	(2)	(2)	(2)
Yabancı Dil	(27)	(2)	(2)	(3)	(4)
Beden Eğitimi	2	1	1	—	—
Millî Güvenlik Bilgisi	—	—	1	—	—
Seminer	(4)	—	—	—	—
Genel Bilgi Ders Saatleri Toplamı	37	16	22	21	16
Meslek Dersleri					
Teknik ve Meslek Resim	—	2	—	—	—
Elektroteknik	—	(2)	—	—	—
Elektronik	—	(3)	—	—	—
Programlama	—	2	3	3	4
Mikroişlemciler ve Assambler Prog.	—	—	—	4	—
Paket Program Uygulamaları	—	—	(2)	(2)	(4)
Bilgisayar Yapısına Giriş	—	2	—	—	—
İşletim Sistemleri	—	—	2	—	—
İş Güvenliği	—	1	—	—	—
İşletme Bilgisi	—	1	—	—	—
Atelye ve Lâbaratuvar	—	10	—	—	—
Atelye	—	—	10	10	16
Mesleki Ders Saatleri Toplamı	—	23	17	19	24
Genel Toplam	37	39	39	40	40

NOT:

1. Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi IX. Sınıf Bilgisayar bölümleri ders çizelgeleri ve öğretim programları ortaktır.

2. Anadolu Teknik ve Teknik Lise Bilgisayar bölümü Yazılım Alanı meslek derslerinin öğretim programları ortaktır.
3. Öğrenci kişilik hizmetlerini yürütmek üzere, öğretim programına alınan Rehberlik ve Eğitici Çalışmalar, haftalık ders saatleri dışında yürütülür. Rehberlik ve Eğitici Çalışmalarla ilgili faaliyetleri yürüten öğretmenler, bu görevlerine karşılık haftada üç saat üzerinden ücretli ek ders görevi yapmış sayılırlar. Bu ders görevi, haftalık zorunlu ek ders görevi içinde verilir.
4. Türk Dili ve Edebiyatı dersinin X. ve XI. sınıflarda 2 saati, XII. sınıfta 1 saati kompozisyon, diğer saatleri dil ve edebiyat çalışmalarına ayrılır.
5. Yabancı dil ile okutulacak dersler parantez içine alınmıştır.

**TEKNİK LİSE BİLGİSAYAR BÖLÜMÜ (DONANIM ALANI)
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ**

Genel Bilgi Dersleri	IX. Sınıf	X. Sınıf	XI. Sınıf	XII. Sınıf
Türkçe	2	—	—	—
Türk Dili ve Edebiyatı	—	4	4	3
Endüstriyel Psikoloji	—	—	1	—
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	1	1	—
Tarih	2	2	2	—
T. C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	1	1	2	—
Coğrafya	—	2	—	—
Matematik	3	4	4	3
Biyoloji ve Sağlık Bilgisi	—	—	—	2
Fizik	2	2	2	2
Kimya	2	2	2	2
Yabancı Dil	2	3	3	4
Beden Eğitimi	1	1	—	—
Millî Güvenlik Bilgisi	—	1	—	—
Genel Bilgi Ders Saatleri Toplamı	16	23	21	16
Meslek Dersleri				
Elektroteknik	Meslek	2	—	—
Elektronik	Lisesi	3	—	—
Dijital Elektronik	IX.	2	—	—
Programlama	Sınıfı	2	2	4
Mikroişlemciler ve Assambler Prog.	ile	—	4	—
Donanım Mimarisi	Ortak	—	—	3
Endüstriyel Kontrol	—	—	3	—
Sistem Kontrolü ve Tasarımı	—	—	—	4
Paket Program Uygulamaları	—	—	2	—
Atelye	—	10	10	15
Mesleki Ders Saatleri Toplamı	28	19	21	26
Genel Toplam	44	42	42	42

NOT:

1. Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi IX. Sınıf Bilgisayar bölümleri ders çizelgeleri ve öğretim programları ortaktır.

2. Anadolu Teknik ve Teknik Lise Bilgisayar bölümü Donanım Alanı meslek derslerinin öğretim programları ortaktır.
3. Öğrenci kişilik hizmetlerini yürütmek üzere, öğretim programına alınan Rehberlik ve Eğitimci Çalışmalar, haftalık ders saatleri dışında yürütülür. Rehberlik ve Eğitimci Çalışmalarla ilgili faaliyetleri yürüten öğretmenler, bu görevlerine karşılık haftada üç saat üzerinden ücretli ek ders görevi yapmış sayılırlar. Bu ders görevi, haftalık zorunlu ek ders görevi içinde verilir.
4. Türk Dili ve Edebiyatı dersinin X. ve XI. sınıflarda 2 saati, XII. sınıfta 1 saati kompozisyon, diğer saatleri dil ve edebiyat çalışmalarına ayrılır.

**ANADOLU TEKNİK LİSE BİLGİSAYAR BÖLÜMÜ (DONANIM ALANI)
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ**

Genel Bilgi Dersleri	Hazırlık Sınıfı	IX. Sınıf	X. Sınıf	XI. Sınıf	XII. Sınıf
Türkçe	4	2	—	—	—
Türk Dili ve Edebiyatı	—	—	4	4	3
Endüstriyel Psikoloji	—	—	—	1	—
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi	—	1	1	1	—
Tarhi	—	2	2	2	—
T. C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	—	1	1	2	—
Coğrafya	—	—	2	—	—
Matematik	—	(3)	(4)	(4)	(3)
Biyoloji ve Sağlık Bilgisi	—	—	—	—	2
Fizik	—	(2)	(2)	(2)	(2)
Kimya	—	(2)	(2)	(2)	(2)
Yabancı Dil	(27)	(2)	(3)	(3)	(4)
Beden Eğitimi	2	1	1	—	—
Milli Güvenlik Bilgisi	—	—	1	—	—
Seminer	(4)	—	—	—	—
Genel Bilgi Ders Saatleri Toplamı	37	16	23	21	16
Meslek Dersleri					
Teknik ve Meslek Resim	—	2	—	—	—
Elektroteknik	—	(2)	(2)	—	—
Elektronik	—	(3)	(3)	—	—
Dijital Elektronik	—	—	2	—	—
Programlama	—	—	2	2	4
Mikroişlemciler ve Assambler Prog.	—	2	2	4	—
Donanım Mimarisi	—	—	—	—	3
Endüstriyel Kontrol	—	—	—	—	—
Sistem Kontrolü ve Tasarımı	—	—	—	—	(2)
Paket Program Uygulamaları	—	—	—	—	—
Bilgisayar Yapısına Giriş	—	2	—	—	—
İş Güvenliği	—	1	—	—	—
İşletme Bilgisi	—	1	—	—	—
Atelye ve Laboratuar	—	10	—	—	—
Atelye	—	—	10	10	15
Mesleki Ders Saatleri Toplamı	—	23	19	21	26
Genel Toplam	37	39	42	42	42

NOT:

1. Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi IX. Sınıf Bilgisayar bölümleri ders çizelgeleri ve öğretim programları ortaktır.
2. Anadolu Teknik ve Teknik Lise Bilgisayar bölümü Donanım Alanı meslek derslerinin öğretim programları ortaktır.
3. Öğrenci kişilik hizmetlerini yürütmek üzere, öğretim programına alınan Rehberlik ve Eğitimci Çalışmalar, haftalık ders saatleri dışında yürütülür. Rehberlik ve Eğitimci Çalışmalarla ilgili faaliyetleri yürüten öğretmenler, bu görevlerine karşılık haftada üç saat üzerinden ücretli ek ders görevi yapmış sayılırlar. Bu ders görevi, haftalık zorunlu ek ders görevi içinde verilir.
4. Türk Dili ve Edebiyatı dersinin X. ve XI. sınıflarda 2 saati, XII. sınıfta 1 saati kompozisyon, diğer saatleri dil ve edebiyat çalışmalarına ayrılır.
5. Yabancı dil ile okutulacak dersler parantez içine alınmıştır.

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞINDAN

Karar Sayısı: 45

Tarihi: 12.3.1992

Konu: Vatandaşlık Bilgileri Dersi Programı.

Ortaokul üçüncü sınıf Vatandaşlık Bilgileri Programının EK'li örneğine göre kabulü hususunun Bakan'a arzı kararlaştırıldı.

Ömer OKUTAN
BaşkanOrhan ÇAKIROĞLU
ÜyeAhmet SEVGİ
ÜyeGüler ŞENÜNVER
ÜyeDr. Ezdihar KARABULUT
ÜyeNâzım İrfan TANRIKULU
ÜyeÖmer ÖZÜDURU
ÜyeProf. Dr. Kâzım Y. KOPRAMAN
ÜyeProf. Dr. Abrurrahman GÜZEL
ÜyeSürmeli AĞDEMİR
ÜyeMustafa ERTÜRK
ÜyeSelahattin MEYDAN
ÜyeSaim HEKİMOĞLU
ÜyeHaşim AYAOKUR
Üye

UYGUNDUR

12/3/1992

Köksal TOPTAN
Milli Eğitim Bakanı

ORTAOKUL VATANDAŞLIK BİLGİLERİ PROGRAMI

AMAÇLAR:

1. Öğrencilere ferdi toplum içinde yaşamayı gerektigini kavratmak ve onlara toplumun çeşitli çevrelerinde anlayışlı işbirliği ve düzenli şekilde birlikte yaşama alışkanlığı kazandırmak;
2. İnsanın sınırsız bir hürriyete sahip olmadığı, toplum yaşayışını düzenleyici nitelikteki sosyal davranış kurallarıyla uyum içinde yaşamak durumunda olduğu konusunda öğrencileri bilgilendirilerek ve bilinçli kılmak;

3. Öğrencilere millet kavramını vermek, Türk milletinin birer evladı olmanın şerefini hissettirmek ve sorumluluğunu kazandırmak;
4. Öğrencilerde, millî ve vatanî işlere ilgi uyandırarak onlara millet ve vatana canla başla hizmet etme bilincini kazandırmak;
5. Atatürk'ün Türk gençliğine emanet ettiği Türk İstiklâlinin ve Türk Cumhuriyetinin önemini; Hürriyetçi demokrasi rejimimizin diğer rejimlerden, özellikle totaliter rejimlerden farklarını, üstünlüklerini kavratmak ve öğrencilere bu değerleri her zaman korumaya hazır, fedakâr birer Türk evladı olmaları gerektiği fikir ve inancını vermek;
6. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın genel esaslarını ve temel ilkelerini kavratmak suretiyle öğrencilerde Anayasamızda ifadesini bulan hürriyetçi demokrasiye, Atatürk milliyetçiliğine içten bağlılık ve devlet otoritesine saygı duygusu uyandırmak;
7. Öğrencilerde toplumun refah ve huzur için çeşitli işlerde görev almış kişilere saygı duyma, onların işlerini kolaylaştırmak için kendi paylarına düşen ödev ve sorumlulukları yerine getirme davranışı gerçekleştirme;
8. Demokratik zihniyetin hakim olduğu bir atmosfer içinde kendi kendilerini yönetmelerine, okul içinde ve dışında sorumluluk yüklenmelerine imkân ve fırsat sağlayarak öğrencilerin demokrasiyi bizzat yaşayan, uygulayan kişiler olarak yetişmesini sağlamak;
9. Bir meslek sahibi olmanın bir fert ve vatandaş olarak gerekliliğini; işsiz güçsüz bir insanın toplum için zararlı bir eleman olacağını öğrencilere kavratmak, onlarda her mesleğin kutsal olduğu ve hangi meslekten olursa olsun işini gereğince yapan herkesin saygı değer bir insan olacağı inancını yerleştirmek;
10. "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" fikrinin gerçekleşmesi için milletler ailesi içinde Türk milletine düşen ödev ve sorumluluğun değerini kavratmaktır.

AÇIKLAMALAR :

1. Vatandaşlık Bilgileri dersi, yukarıda belirtilen amaçlardan da anlaşılacağı gibi, bilgi kazandırıcı bir ders olmaktan çok öğrencilere belli düşünce ve davranışları kazandırmayı amaçlayan bir derstir. Öğrencinin bir hukuk kurafını ezberlemesi yerine sosyal ilişkilerinde âdil davranabilmesi; ahlâk kurallarını saymak yerine dürüst olabilmesi esastır. Sokakta yürürken, otobüse, dolmuşa, tren ve vapura binerken ve bunlarda seyahat ederken herkesin selâmeti için konulmuş olan sosyal davranış kurallarına uymanın öğrencilerde alışkanlık haline gelmesi sağlanmalı; kısaca, öğretmen, öğrencileri daha okulda iken millî ödevlerini bir yandan öğrenmeye, bir yandan da yapmaya alıştırmalıdır.
2. Derste, öğrenciye, toplumun her üyesinin sevgi, saygı duyguları ve anlayış içinde diğer üyelerle işbirliği ve dayanışma içinde bulunmasının başkalarının iyi niyetli görüş ve düşüncelerini hoşgörü ile karşılayabilmesinin eleştirilere açık olmasının, başkalarının iyi davranışlarının ve başarılarının takdir edilmesinin gereği ve önemi, yeri geldikçe, belirtilip uygulanmalı, bu seviyedeki davranışlara ulaşabilmenin kolay olmadığı, ciddi çabaları gerektirdiği kavratılmalıdır. Aktüel olay, haber ve programların verebileceği fırsatlardan da yararlanmak suretiyle "İyi insan - İyi vatandaş" kavramlarına açıklık getirilmeli; öğrenciler bu nitelikleri kazanmaya özendirilmelidir.
3. İnsanların huzur ve mutluluğunun, üyesi oldukları topluluğun düzenine bağlı bulunduğu; sınıf, okul aile ve millet topluluklarının düzen ve güveninin bu toplulukları meydana getiren kişilerin olumlu bir işbirliği ve kendi yapılarına düşen ödevleri iyi yapmaları ile mümkün olduğu, okul içinde düzenli bir topluluk halinde yaşanarak kavratılmalıdır.
4. Öğrencilere demokratik bir kişilik kazandırabilmek ve bu kişiliklerini davranışlarına yansıtılabilmelerini sağlamak için sınıf ve okul içi faaliyetlerinden elden geldiğince yararlanmalı; özellikle sınıf ve eğitici kol temsilciliklerine aday olmada, seçme ve seçilme faaliyetlerinde, çeşitli iş ve kollektif çalışmalarda kabuğuna çekilme yerine inisiyatifini kullanma gi-

bi konularda öğrenciler cesaretlendirilmelidir. Öğretmen, ders konularını işlerken okul dışındaki olaylardan da yararlanmalı ve öğrencilerinin sosyal hayatla sıkı bir irtibat içinde bulunmasını sağlamalıdır.

5. Atatürk'ün emaneti olan Cumhuriyetimizin, hürriyetçi demokratik rejimimizin totaliter rejimlere üstünlüğü, vatanımızın, istiklâlimizin ve Cumhuriyetimizin her şeyin üstünde tutulması gerektiği kavratılmalı, vatanımıza ve rejimimize yönelik her türlü tehdit ve tehlikeler konusunda öğrenciler bilinçli kılınmalıdır. Millî Birlik ve dayanışma içinde olmamızın millî meselelerde uyanık ve hassas bulunmamızın hayati önemi yeri geldikçe vurgulanmalıdır.

6. Her öğrencinin bilgi ve yeteneğine uygun bir meslek sahibi olmak için şimdiden kendini hazırlaması gerektiği belirtilmeli; öğrenimi sırasında genellikle tüketici tarafı ağır basan bir öğrencinin, tutumlu davranmak; kendisinin ve ailesinin malı kadar devlet malını da korumak, idareli kullanmak suretiyle millî ekonomiyeye katkıda bulunabileceği kavratılmalıdır. Bir musluğun açık bırakılması, bir elektrik ampulünün söndürülmesinin ihmal edilmesi veya tebeşir tüketiminde bilinçsizce hareketlerde bulunulması gibi olaylar fırsat sayarak bu konuda telkinlerde bulunulmalı ve öğrencilerin tutumlu davranmayı bir huy haline getirmesine çalışılmalıdır.

7. Vatandaşlık Bilgileri dersinin işlenişinde indi yorumlardan kaçınıldığı kadar tamamen bilgi alanını ilgilendiren kuru ve heyecandan yoksun bir üslûba da yer vermektan kaçınılmalı, öğretmen, öğrenciyi inandırıcı ve etkileyici olabilmelidir. Bu amaçla, gerektiğinde, diğer derslerle ilgili kurulmalı, söz gelişi Türk milletinin meziyetleri dile getirilirken Türk'ün vatanseverliğinin ve kahramanlığının doruk noktasına çıktığı bir Çanakkale zaferine değinilmeli; ahlâkın toplumdaki önemli fonksiyonu belirtilirken ilgili dersten yararlanılmalı; adaletten söz edilirken Hz. Ömer'in örnek davranışlarına yer verilebilmelidir. Ancak başka ders ve kaynaklardan yararlanmanın dozunda hiç bir şekilde aşırılığa kaçılmamalıdır. Kısaca, dersin, amaçlarına uygun şekilde işlenmesinde öğretmenin rolünün ve maharetinin ön plânda olduğu hatırdan çıkarılmamalıdır.

8. Ortaokulu bitiren öğrencilerden birçoğunun bir meslek seçmek zorunda bulunduğu dikkate alınarak öğrencilere iş şartları ve imkânları incelettirilmelidir. Bunun için onlara çeşitli iş yerlerini gezdirmek onların değişik iş meslek sahipleriyle temaslarını sağlamak yararlıdır.

9. Ders konularının ele alınmasında, programdaki sıraya uymak eşas olmakla beraber, fırsatlardan yararlanarak, bazı konuların işlenişini ilgili olayların geçtiği zamana rastlatılması suretiyle öğrencilerin konuyu yaşamaları, gözlemleri sağlanmalıdır.

10. Ders konularının kavratılması için Bakanlığımızca okullara tavsiyesi uygun görülen kitap, ansiklopedi ve benzeri kaynaklarla varsa film ve slâytlardan da yararlanılması yoluna gidilmeli; öğrencilerde vatandaşlık şuurunu güçlendirmek için ders konularını takviye edici kitap veya metinlerin okunması ve yeri geldikçe sınıfta tartışılması teşvik edilmelidir.

11. Devlet ve vatandaşın karşılıklı hak ve ödevleri öğretilmeli ve bu arada vergi vereninin önemi yeri geldikçe vurgulanmalıdır.

ORTAOKUL VATANDAŞLIK BİLGİLERİ PROGRAMI

BİRİNCİ BÖLÜM

A) İNSAN VE TOPLUM

1. İnsan Toplum İçinde Yaşamak Zorundadır.
2. Toplum Yaşayışını Düzenleyen Kuralların Gerekliliği
3. Toplum Hayatı ve İşbölümü

B) TOPLUM HAYATINI DÜZENLEYEN KURALLAR

1. Sosyal Davranış Kuralları Hakkında Genel Bilgi
2. Örf ve Âdetler

3. Görgü Kuralları
4. Ahlak Kuralları
5. Din Kuralları
6. Hukuk Kuralları
7. Sosyal Davranış Kurallarının Genel Niteliği

İKİNCİ BÖLÜM

- A) AİLE TOPLULUĞU**
1. Aile Kavramı
  2. Toplumda Ailenin Yeri
  3. Türklerde Aile Anlayışı
  4. Ailede Eğitim
- B) AİLEDE DEMOKRATİK HAYAT**
1. İşbölümü
  2. Aile Bütçesine Katkı
  3. Düşünce ve Kanaatlere Saygı
  4. Keder ve Sevincin Paylaşılması
  5. Aile İtibarının Korunması

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

- A) EĞİTİM VE ÖĞRETİM**
1. Eğitim Kavramı
  2. Eğitimde Süreklilik
  3. Okulda Eğitim
  4. Halk Eğitimi
- B) OKULDA DEMOKRATİK HAYAT**
1. Okulda Uyulması Gereken Kurallar
  2. Eğitici Kol Çalışmaları
  3. Düşünce ve Kanaatlere Saygı
  4. Okulun ve Okul Eşyasının Korunması
  5. Okul İtibarının Korunması
- C) PLÂN VE PLÂNLI ÇALIŞMA**

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

- A) DEVLET VE DEVLET ŞEKİLLERİ**
1. Devlet Kavramı
  2. Hakimiyetin, Kaynağına Göre Devlet Şekilleri
- B) ÜLKE (VATAN)**
- C) MİLLET**
1. Milleti Meydana Getiren Başlıca Unsurlar
  2. Türk Milletinin Özellikleri
- D) HAKİMİYET, MİLLÎ HAKİMİYET VE SİYASÎ TEŞKİLATLANMA**
1. Millî Hakimiyetin Kaynağı
  2. Siyasî Teşkilatlanma

BEŞİNCİ BÖLÜM

- A) DEMOKRASİ NEDİR?**
1. Demokrasi Kavramı
  2. Doğrudan Demokrasi

3. Yarı Doğrudan Demokrasi
4. Temsili Demokrasi

B) DEMOKRASİNİN TARİHÇESİ

1. Dünyada Demokrasi Hareketleri
2. Türklerde Demokrasi Hareketleri

C) BUGÜNKÜ DEMOKRASİ ANLAYIŞI

1. Hürriyetçi Demokrasi
2. Totaliter Rejimler

D) REJİMİMİZE VE VARLIĞIMIZA YÖNELEN TEHDİTLER

1. Global Tehdit
2. Güncel Tehdit

ALTINCI BÖLÜM

A) ANAYASAMIZ

1. Anayasamızın Başka Kanunlardan Farkı
2. Yeni Anayasamızın Hazırlanmasını Gerektiren Sebepler
3. Yeni Anayasamızın Halkoyuna Sunulması ve Kabulü
4. Anayasanın Değiştirilemeyecek Hükümleri
5. Anayasamızın Genel Esasları
6. Anayasamızın Dayandığı Temel İlkeler

B) DEVLETİN YASAMA GÖREVİ

1. T.B.M.M.'nin Tarihi
2. T.B.M.M.'nin Kuruluşu
3. T.B.M.M.'nin Görev ve Yetkileri
4. T.B.M.M. Seçimleri ve Seçim Dönemleri

C) DEVLETİN YÜRÜTME GÖREVİ

1. Cumhurbaşkanı
2. Hükümet Kuruluşu

D) DEVLETİN YARGI GÖREVİ

1. Mahkeme ve Mahkemelerin Bağımsızlığı
2. Hâkimlik ve Savcılık Teminatı
3. Yüksek Mahkemeler

YEDİNCİ BÖLÜM

HÜRRIYETÇİ DEMOKRASİMİZDE TEMEL HAK VE ÖDEVLERİMİZ**A) GENEL HÜKÜMLER**

1. Temel Hak ve Hürriyetlerin Tanımı ve Niteliği
2. Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması
3. Temel Hak ve Hürriyetlerin Kötüye Kullanılmaması
4. Temel Hak ve Hürriyetlerin Kötüye Kullanılmasının Durdurulması

B) KİŞİNİN HAK VE ÖDEVLERİ

1. Kişi Dokunulmazlığı
3. Kişi Hürriyeti ve Güvenliği
3. Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması
  - a) Özel Hayatın Gizliliği
  - b) Konut Dokunulmazlığı
  - c) Haberleşme Hürriyeti
4. Yerleşme ve Seyahat Hürriyeti

5. Din ve Vicdan Hürriyeti
  6. Düşünce ve Kanaat Hürriyeti
  7. Düşünceyi Açıklama ve Yayıma Hürriyeti
  8. Bilim ve Sanat Hürriyeti
  9. Basım ve Yayımla İlgili Hükümler
    - a) Basın ve Yayımla İlgili Hak ve Hürriyetler
    - b) Düzeltme ve Cevap Hakkı
  10. Toplantı Hak ve Hürriyetleri
    - a) Dernek Kurma Hürriyeti
    - b) Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Düzenleme Hakkı
  11. Mülkiyet Hakkı
  12. Hak Arama Hürriyeti
  13. Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması
- C) SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR VE ÖDEVLER**
1. Ailenin Korunması
  2. Eğitim ve Öğretim Hakkı ve Ödevi
  3. Çalışma ile İlgili Hükümler
    - a) İç ve Meslek Ahlakı
    - b) Çalışma Hakkı ve Ödevi
    - c) Çalışma Şartları ve Dinlenme Hakkı
    - d) Sendika Kurma Hakkı
    - e) Sendikal Faaliyetler
  4. Toplu İş Sözleşmesi
  5. Ücrette Adalet Sağlanması
  6. Sağlık, Çevre ve Konut Hakkı
    - a) Sağlık Hizmetleri ve Çevrenin Korunması
    - b) Konut Hakkı
  7. Gençlik ve Spor
    - a) Gençliğin Korunması
    - b) Sporun Geliştirilmesi
  8. Sosyal Güvenlik Hakları
    - a) Sosyal Güvenlik Hakkı
    - b) Yabancı Ülkelerde Çalışan Türk Vatandaşları
  9. Tarih, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması
- D) SİYASİ HAK VE ÖDEVLER**
1. Türk Vatandaşlığı
  2. Seçme ve Seçilme, Siyasî Faaliyetlerde Bulunma Hakkı
  3. Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı
  4. Dilekçe Hakkı
- E) OLAĞAN ÜSTÜ YÖNETİM USULLERİ**
1. Olağan Üstü Haller
  2. Sıkıyönetim, Seferberlik ve Savaş Hali
- F) VATAN HİZMETİ**
1. Savunma Ödevimiz
  2. Askerlik
- G) VERGİ ÖDEVİMİZ**
1. Vergi Almanın Amacı
  2. Vergi Ödeme Kutsal bir Ödevdir.
  3. Herkes Mali Gücüne Göre Vergi Vermelidir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

TRAFİK

A) TRAFİK TEŞKİLATI

1. Trafik Neye Denir
2. Belediyelere Düşen Görevler

B) TRAFİK KURALLARI

1. Genel Kurallar
2. Taşıtlara İlişkin Kurallar
3. Yayalara İlişkin Kurallar
4. Işıklı ve Işıksız Kavşaklar
5. Yol Çizgileri
6. Taşıtlara Binerken ve İnerken Uyulacak Kurallar

C) TRAFİK KAZALARI

1. Trafik Kazalarının Sebepleri
2. Trafik Kazalarının Ülke Ekonomisine Verdiği Zararlar
3. Trafik Kazalarını Azaltmak İçin Neler Yapılmalıdır

DOKUZUNCU BÖLÜM

YURTTA SULH CİHANDA SULH

A) BARIŞIN ÖNEMİ

B) MİLLETLERARASI BARIŞIN SAĞLANMASI

1. Birleşmiş Milletler
2. Nato (Kuzey Atlantik Antlaşması)

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞINDAN

Karar Sayısı : 47

Karar Tarihi : 28.2.1992

Konu : İlköğretim ve Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Programı.

"İlköğretim ve Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Programı"nın bağlı örneğine göre kabulü hususunun Bakan'a arzı kararlaştırıldı.

Ömer OKUTAN
BaşkanOrhan ÇAKIROĞLU
ÜyeAhmet SEVGİ
ÜyeGüler ŞENÜNVER
ÜyeDr. Ezdihar KARABULUT
ÜyeNâzım İrfan TANRIKULU
ÜyeÖmer ÖZÜDURU
ÜyeProf. Dr. K. Yaşar KOPRAMAN
ÜyeProf. Dr. Abdurrahman GÜZEL
ÜyeSürmeli AĞDEMİR
ÜyeMustafa ERTÜRK
ÜyeSelahattin MEYDAN
ÜyeSaim HEKİMOĞLU
ÜyeHaşim AYAOKUR
Üye

UYGUNDUR

28/2/1992

Köksal TOPTAN
Millî Eğitim Bakanı

İLKÖĞRETİM VE ORTAÖĞRETİM DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ DERSİ PROGRAMI

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ ÖĞRETİMİNİN GENEL AMACI
İLKÖĞRETİM VE ORTAÖĞRETİMDE ÖĞRENCİYE, TÜRK MİLLÎ EĞİTİM POLİTİKASI DOĞRULTUSUNDA GENEL AMAÇLARINA, İLKELERİNE VE ATATÜRK'ÜN LÂİKLİK İLKESİNE UYGUN, DİN, İSLÂM DİNİ VE AHLÂK BİLGİSİ İLE İLGİLİ YETERLİ TEMEL BİLGİ KAZANDIRMAK; BÖYLECE ATATÜRKÇÜLÜĞÜN, MİLLÎ BİRLİK VE BERABERLİĞİN, İNSAN SEVGİSİNİN DİNİ VE AHLÂKİ YÖN DEN PEKİŞTİRİLMESİNİ SAĞLAMAK, İYİ AHLÂKLI VE FAZİLETLİ İNSANLAR YETİŞTİRMEKTİR.

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ ÖĞRETİMİNİN GENEL İLKELERİ (İLKOKUL, ORTAOKUL, LİSE VE DENGE OKULLAR)

Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi öğretim programı, Anayasamız ile Millî Eğitim Temel Kanunu hükümlerine uygun olarak hazırlanmıştır. Bu programın hazırlanmasında, okullarımızın bazı sınıflarında az sayıda da olsa Musevilik, Hıristiyanlık ve diğer dinlere mensup öğrencilerin bulunabileceği hususu da dikkate alınmıştır. Böylece millî kültür unsurlarını ve genel kültürü destekleyici nitelikte olmak üzere, bu programdaki konuların detaylandırılması sırasına göre İslâmiyet, Musevilik, Hıristiyanlık ve diğer dinler hakkındaki bilgilere de yer verilmiştir. Hiç şüphesiz bu bilgiler, öğrencilerin inanç ve kültür dünyalarına genişlik kazandıracak ve başka dinden olanlara karşı daha toleranslı ve anlayışlı davranmalarını sağlayacaktır.

Bu programda, % 99'u müslüman olan ülkemizde İslâm Dinine ait bilgilere daha fazla yer verilmiş olması, hem öğrencilerin bu konudaki ihtiyaçlarının karşılanması bakımından, hem de tarihimizi, edebiyatımızı, musikimizi ve diğer sanat varlıklarımızı tanıtmak, benimsetmek, sevdirmek ve kısaca onları millî kültürümüzün bir üyesi yapmak açısından büyük önem taşımaktadır.

Bütün bu hususlar gözönünde bulundurularak, bu programın öğretiminde genel amaçta ulaşabilmek için aşağıdaki ilkelere uyulacaktır:

1. Devletimizin lâiklik ilkesi daima gözönünde bulundurulacak, bu ilke her zaman titizlikle korunacaktır. Hiç bir zaman vicdan ve düşünce özgürlüğü zedelenmeyecektir. Kimse dinî uygulamalara zorlanmayacaktır.
2. Mutlaka dini aynı olan milletlerle her zaman iyi ilişkiler içinde bulunulamayacağı, buna rağmen dini ayrı olan milletlerle de iyi niyet ve dostluk ilişkileri içinde bulunulabileceği zihniyeti kazandırılacaktır.
3. İyi vatandaş yetiştirmek ve öğrencilerin ileride toplumumuza daha rahat uyum sağlamalarına yardımcı olmak için millî ahlâkımızla ilgili konuların öğretiminde din ayrımı gözetilmeyecektir.
4. Azınlık okulları dışındaki okullarımızda öğrenim gören T. C. uyruklu Hıristiyanlık ve Musevilik dinlerine mensup öğrencilere; Kelime-i Şahadet, Kelime-i Tevhid, Besmele, Âmentü, Âyet, Sûre ve Namaz duâları ezberletilmeyecek. Namaz, Oruç, Zekât ve Hacca ait uygulamaya yönelik bilgiler öğretilmeyecektir. Dolayısıyla söz konusu öğrenciler aynı konulardan ölçme ve değerlendirme açısından sorumlu tutulmayacaklardır.
5. Dinî bilgiler yanında millî birlik ve beraberliği kazandırıcı, sevgi, saygı, kardeşlik, arkadaşlık ve dostluk bağlarını güçlendirici, vatan, millet, bayrak, sancak, şehit, gâzi gibi millî değerler kazandırıcı yüce kavramların öğrencilerin zihinlerinde yer etmesine özen gösterilecektir.

6. Örf, âdet ve geleneklerimizle millî değerlerimiz daima gözönünde tutulacak ve dinin milleti oluşturan önemli unsurlardan biri olduğu benimsetilecektir.
7. Ders konuları daima Atatürk ilkeleri ile bütünleştirilecektir.
8. Bu ders, "Özel öğretim ilkeleri"ne uygun olarak ve sevdirilerek işlenecektir.
9. Konular işlenirken yeri geldikçe, işlenen konular ile öğrencilerin diğer derslerde kazandıkları bilgiler arasında bağlantı kurulacaktır.
10. Konular, sınıf seviyelerine göre, öğrencilerin genel kültür ve pedagojik gelişmeleri gözönünde bulundurulmak suretiyle, onların kültür düzeylerini aşmadan sevdirilerek, düşündürücü ve ikna edici bir şekilde işlenecektir.
11. Yeri geldikçe öğrenmenin, çalışıp ilerlemenin, bilmenin de bir ibadet olduğu öğrencilere açıklanacaktır.
12. Haksızlık, yalancılık, riyâkârlık, sahtekârlık, bencillik, tembellik ve bunun gibi davranışları İslâm Dininin reddettiği ve günah saydığı, her müslümanın faziletli olması gerektiği belirtilecektir.
13. İbadetlerin Allah'a karşı saygı, sevgi, şükran duygularının ifadesi olmasının yanında, kişinin sağlığına, toplum fertlerinin birbirine sevgi ve saygı ile bağlanmalarına, yardımlaşmalarına, dayanışmalarına, fert ve toplum ilişkilerinin iyi ve düzenli bir şekilde yürütülmesine yarayan, insanı fazilete (erdem) ve mutluluğa sevkeden davranışlar da kazandırdığı özellikle belirtilecektir.
14. Her türlü ibadet ve dış temizlik gibi, kalbi arıtıp ruhu yücelten güzel ahlâkın da insan için vazgeçilmez bir unsur olduğu gerçeği benimsetilecektir.
15. İnanç ve davranış bütünlüğünün önemi üzerinde durulacaktır.
16. İbadetin insan tabiatına uygun ve gerekli olduğu duygusu öğrencilere kavratılacaktır.
17. Hz. Muhammed'in hayatı ile ilgili konular işlenirken, daima O'nun örnek ve üstün şahsiyeti esas olarak ele alınacak, bunu belgeleyen olaylardan örnekler verilecektir.
18. Her konuda mümkün olduğu ölçüde öğrencinin günlük hayatı ve gözlemleri ile ilişki kurulacak, hatta, günlük hayattan ve gözlemlerden hareket edilerek konuların öğretilmesine gidilecektir.
19. Konular yeri geldikçe âyet ve hadislerle dayalı olarak ele alınacaktır.
20. Öğrencilerin okul dışından getirdiği yanlış bilgi ve telkinler, onları kırmadan, bilimsel bir yaklaşımla düzeltilenecektir.
21. Müslümanlığın hurafeden uzak, akılcı ve çağdaş bir din olduğu çeşitli örneklerle kavratılacaktır.
22. Her konuya, iyi bir şekilde seçilmiş, uygun âyet, hadis meâlleri, okuma parçaları ve hikâyelerle açıklık ve kavrayış kolaylığı getirilecektir.
23. Konular sınıf ve yaş düzeyine göre düzenlenmiş, hikâye, fıkra, kıssa, hâtıra vb. metinler ve resimler yolu ile beslenecek, hatta konulara, günlük hayata ait gözlemlerin yanı sıra bu metinlerden, resimlerden hareket ederek uygun bir yaklaşım sağlanacaktır.
24. Konuların işlenmesinde müslümanlığın kuru bilgilerden ibaret belli kalıplar ve belli davranışlar olmadığı açıklanacak, sürekli canlılık ve ilerleme isteyen (aktif) bir din olduğu gerçeği hiç bir zaman gözden uzak tutulmayacaktır.
25. Namaz sûre ve duâları eski harflerle okutulmayacak ve yazdırılmayacaktır.
26. Verilecek ödevler, daha çok, öğrencilerin bu ders ile ilgili Bakanlığımızca tavsiye edilmiş Kur'an-ı Kerim meâli, hadis tercümeleri, ilmihâl gibi ana kaynakları tanımalarına ve yaşanan dinî hayatı (ibadet, ölüm, dinî bayram, isim koyma) görüp idrak etmelerine imkân verecek şekilde olacaktır.

İLKÖĞRETİM 4 VE 5'İNCİ SINIFLARDA DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ ÖĞRETİMİNİN AMACI

1. Allah'ı ve Peygamberi tanımak ve sevmek.
2. İslâm Dininin inanç, ibadet ve ahlâk esaslarını bilmek.
3. Namazda okunan sûre ve duâları ezberlemek ve bunların anlamlarını bilmek.
4. Kendi iç dünyasında, içinde yaşadığı âile ve toplumda, inanç ve ibâdet yönünden de dengeli ve uyumlu bir kişilik kazanmak.
5. Temizlik, iyilik, doğruluk fikirlerinin, insanları sevmenin, anaya, babaya, büyük- lere saygı, küçüklere şefkat göstermenin, zayıflara, muhtaçlara yardım etmenin, çalışkan- lığın İslâm Dini'nin emir ve esaslarından olduğunu kavramak.
6. Her türlü ibadet ve dış temizlik gibi güzel ahlâk'ın da insan için vazgeçilmez bir unsur olduğu gerçeğini benimsemek.
7. Vatan, millet ve Atatürk sevgisini pekiştirmek.

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ DERS PROGRAMI

KONULAR

İLKÖĞRETİM 4. SINIF

Haftada 2 saat

ÜNİTE I. ALLAH VE ALLAH İNANCI :

1. Allah ve besmele
2. Allah'a inanmanın insana verdiği huzur ve mutluluk
3. Allah'a karşı görevlerimiz
4. Ünite süresince Sübhaneke duâsı ve anlamı

ÜNİTE II. PEYGAMBERİMİZ VE DİN :

1. Peygamberlik ve din
2. Peygamberimiz Hz. Muhammed'in hayatı
3. Peygamberimizin örnek ahlâkı
4. Ünite süresince ihlâs sûresi ve anlamı

ÜNİTE III. İBADET :

1. İbadet
2. Niçin ibadet ediyoruz?
3. İbadetin bize kazandırdıkları
4. İbadet yerleri
5. Ünite süresince Kevser sûresi ve anlamı

ÜNİTE IV. İSLÂMİN ŞARTLARINA TOPLU BAKIŞ :

1. Müslüman kime denir?
2. İslâmın şartları
3. Kelime-i Şahadet, Kelime-i Tevhid ve anlamları
4. Ünite süresince Fâtîha sûresi ve anlamı

ÜNİTE V. NAMAZ :

1. Namaz
2. Namaza hazırlık ve abdest almak
3. Ezan ve namaz vakitleri
4. Namaz nasıl kılınır?
5. Namaz hangi hallerde bozulur
6. Namazın çeşitleri
  - a. Beş vakit namaz
  - b. Cuma namazı

c. Bayram namazı

d. Cenaze namazı

7. Namazın bize kazandırdıkları

8. Ünite süresince Tahiyat duâsı ve anlamı

ÜNİTE VI. ORUÇ :

1. Oruç

2. Oruç nasıl tutulur

3. Oruç hangi hallerde bozulur?

4. Orucun bize kazandırdıkları

5. Ünite süresince Allahümme Salli ve Allahümme Bârik duâları ve anlamları

ÜNİTE VII. ZEKÂT :

1. Zekât

2. Zekâtın önemi ve toplum için yararı

3. Kimler zekât verir?

4. Zekât kimlere verilir?

5. Fıtır sadakası (Fitre)

ÜNİTE VIII. HAC :

1. Hac

2. Hac ibadetinin önemi

3. Hacca kimler gider?

4. Kiblemiz Kâbe ve kâblenin tayini

5. Kurban

5. SINIF

Haftada 2 saat

ÜNİTE I. ALLAH'A İNANMAK :

1. Allah vardır
2. Allah birdir ve benzeri yoktur
3. Her şeyi yaratan Allah'tır
4. Her şey O'na muhtaçtır
5. Herkes O'na sığınır
6. Allah'a inancın verdiği mutluluk
7. Allah'a karşı görevlerimiz
8. Ünite süresince Asr sûresi ve anlamı

ÜNİTE II. MELEKLERE İNANMAK :

1. Melek kavramı
2. Meleklerin görevleri
3. Her yerde ve her zaman ölçülü olalım :
  - a. Davranışlarımızda
  - b. Sözlerimizde
  - c. Başkaları ile olan ilişkilerimizde
4. Ünite süresince Rabbenâ Âtinâ duâsı ve anlamı

ÜNİTE III. KİTAPLARA İNANMAK :

1. Kitap kavramı
2. Allah niçin kitap göndermiştir?
3. Dört büyük kitap
4. Kitabımız Kur'an-ı Kerim
5. Kur'an'a karşı görevlerimiz :
  - a. Kur'an', evimizde, yanımızda bulundururken nelere dikkat edelim?

- b. Kur'an okurken ve dinlerken nelere özen gösterelim?
  - c. Allah Kur'an'ı okuyup anlayalım ve ona uyalım diye gönderdi
6. Ünite süresince Kunut duâları ve anlamları

ÜNİTE IV. PEYGAMBERLERE İNANMAK :

1. Peygamberlik ve Din
2. Peygamberler ve Allah niçin peygamberleri göndermiştir?
3. Kitabı olan peygamberler
4. Peygamberimiz Hz. Muhammed
5. Peygamberimize karşı görevlerimiz :
  - a. Peygamberimizi sevmek ve saymak
  - b. Peygamberimizin öğütlerini tutmak, davranış ve hareketlerini örnek almak
  - c. Peygamberimizin ahlâkla ilgili sözleri
6. Ünite süresince Fil sûresi ve anlamı

ÜNİTE V. AHİRET GÜNÜNE İNANMAK :

1. Ahiret günü
2. Cennet ve Cehennem
3. Ahirete inanmanın yaşayışımız üzerindeki etkileri :
  - a. Düşüncelerimizde
  - b. Davranış ve hareketlerimizde
  - c. Başkalarıyla olan ilişkilerimizde

ÜNİTE VI. KADERE İNANMAK :

1. Kader
2. Kaza nedir?
3. İslâmda çalışmaya verilen önem
  - a. Çalışmak ibadettir
  - b. Allah çalışanları sever
  - c. İki günü eşit olan insan zarardadır

ÜNİTE VII. ATATÜRK'ÜN DİNİMİZ VE LÂİKLİK İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ :

1. Lâiklik
2. Atatürk'ün lâiklik anlayışı
3. Atatürk'ün dinimiz ile ilgili görüşleri ve sözleri
4. Türkiye Cumhuriyeti ve Lâiklik

ÜNİTE VIII. AHLÂKİ GÖREVLERİMİZ :

1. Düzenli yaşamak
2. Başkaları ile iyi ilişkiler kurmak
3. İyilik ve yardımsever olmak

ÜNİTE IX. TEMİZLİK VE DOĞRULUK :

1. Temizlik
  - a. İç temizliği (Manevi temizlik)
  - b. Beden ve çevre temizliği
2. Doğruluk
  - a. Düşünce
  - b. Konuşmada
  - c. Davranışlarda, alışverişte, ölçü ve tartıda

ÜNİTE X. VATAN SEVGİSİ :

1. Vatan ve Millet kavramı
2. Vatandaşlık ve vatandaşlık görevleri
3. Vatan savunmasının kutsallığı

4. Şehitlik
5. Gazilik
6. Vatan, millet, bayrak, Atatürk ve diğer Türk büyüklerine sevgi
7. Milli bayramlarımız
8. Milli kahramanlık hikâyelerinden örnekler

İLKÖĞRETİM 6, 7, 8'İNCİ SINIFLARDA DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ ÖĞRETİMİNİN AMACI

1. Din ve İslâm Dinine ilişkin temel kavramları bilmek.
2. Müslümanlığın en son ve en gelişmiş din olduğunu bilmek.
3. İslâm Dininin inanç ve ibadetlerini bilmek.
4. Namazda okunan süre ve duâları ezberlemek ve bunları anlamak.
5. Kendi iç dünyasında, içinde yaşadığı aile ve toplumda inanç ve ibadet yönünden dengeli ve uyumlu bir kişilik kazanmak.
6. İslâm Dininin yalnız ahiret için çalışmayı değil, aynı zamanda "hiç ölmeyecekmiş gibi" dünya hayatında birlik ve beraberlik içinde mutlu yaşamayı telkin eden bir din olduğunu bilmek.
7. Başkasının inancına, düşüncesine, canına, malına ve diğer haklarına saygı gösteren bir hoşgörü kazanmak.
8. Dini konularda aileden, çevreden ve okul dışındaki çeşitli kaynaklardan alınması muhtemel, batıl inanç ve fikirlerden uzak, ilme uygun ve saygılı, lâik Atatürk ilkeleriyle bütünleşmiş bir görüş ve tutum kazanmak.
9. Dini inanç ve duyguları şahsi çıkarlar için kullanmamak.
10. Temizlik, iyilik, doğruluk fikirlerinin, insanları sevmenin, anaya, babaya, büyüklerle saygı, küçüklere şefkat göstermenin, zayıflara, muhtaçlara yardım etmenin çalışkanlığın, bilim, san'at ve gerçek sevgisinin İslâm Dininin emir ve esaslarından olduğunu kavramak ve İslâm Dininin ahlâk ilkelerini bilmek.
11. Her türlü ibadet ve dış temizlik gibi güzel ahlâkın da insan için vazgeçilmez bir unsur olduğu gerçeğini benimsemek.
12. Tarih boyunca Türklerin İslâma hizmetlerini bilmek, vatan savunmasında ve millî konularda Türklerin tarih boyunca geliştirip olgunlaştırdığı hamaset duygusunu benimsemek.
13. Millî benliğimize ve dinimizin ana kaynaklarına dayalı din ve millet şuurunu kavramak, vatandaşlarına, din kardeşlerine, insanlığa ve bütün varlıklara karşı saygı, sevgi ve şefkat duymak.
14. Bazı dini törenlerle ilgili bilgileri kazanmak.

KONULAR

İLKÖĞRETİM 6. SINIF

Haftada 2 saat

ÜNİTE I. DİN KAVRAMI :

1. Din
2. Dinler hakkında genel bilgi
3. Musevilik
4. Hıristiyanlık
5. İslâmlık
6. Din güzel ahlâktır :
  - a. Kendimize karşı görevlerimiz
  - b. Ana, baba ve öğretmenlerimize karşı görevlerimiz

- c. Kardeşlerimize ve diğer yakınlarımıza karşı görevlerimiz
d. Topluma ve milletimize karşı görevlerimiz

ÜNİTE II. İSLÂMDA İMAN VE İBADET ESASLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ:

1. İman
2. Niçin inanıyoruz?
3. İmanın şartları
4. Ahlâki görevlerimizden bazıları
  - a. Allah'a karşı görevlerimiz
  - b. Peygambere karşı görevlerimiz
  - c. Kur'an-ı Kerim'e karşı görevlerimiz
5. İbadet nedir?
6. Niçin ibadet ediyoruz?
7. İbadetin bize kazandırdıkları
8. Kelime-i Şahadet ve anlamı
9. Mutluluk
  - a. Mutluluğu nasıl anlıyoruz?
  - b. Beden sağlığının verdiği mutluluk
  - c. Ruh sağlığının verdiği mutluluk
10. Mükellef (Yükümlü) kime denir?
11. Davranışların değerlendirilmesi (efâl-i mükellefin)
  - a. Farz
  - b. Vacip
  - c. Sünnet
  - d. Müstehap
  - e. Mubah
  - f. Haram ve helâl
  - g. Mekruh
  - h. Müfsit
12. Kişiye ve topluma zararlı olan bazı davranışlar
  - a. İftira ve kötöleme
  - b. Kusur arama
  - c. Kavga ve geçimsizlik
  - d. Toplum ve ülke düzenine uymamak
13. Ünite süresince Kureys sûresi ve anlamı

ÜNİTE III. İSLÂMDA TEMİZLİK VE DOĞRULUK:

1. Temizlik
  - a. İnsan manevi yönden nasıl temiz olur?
  - b. İnsanın beden temizliği nasıl olmalıdır?
  - c. Çevremizi niçin temiz tutmalıyız?
2. Doğruluk ve yararları
  - a. Doğruluk nedir?
  - b. Doğru insan kime denir?
  - c. Doğruluğun yararları nelerdir?
3. Boy abdesti ve namaz abdesti

ÜNİTE IV. NAMAZ:

1. Namazın farzları
  - a. Namazın dışındaki farzlar (şartlar)
  - b. Namazın içindeki farzlar (Rükünler)
2. Namaz nasıl kılınır?

3. Namaz hangi hallerde bozulur?
4. Namazın yaşayışımız üzerine etkileri
5. Namaz duaları ve anlamları
6. Cemaatla namaz kılmanın önemi
7. Namazlar:
  - a. Vakit namazları
  - b. Cuma namazı
  - c. Teravih namazı
  - d. Bayram namazı
  - e. Cenaze namazı
  - f. Nâfile namazları
8. Ünite süresince Felâk ve Nâs sûreleri ve anlamları

ÜNİTE V. ORUÇ:

1. Oruç ibadeti
2. Orucun şartları
3. Oruç hangi hallerde bozulur?
4. Orucun kazandırdığı iyi alışkanlıklar
  - a. Nefse hakim olma (iradenin güç kazanması)
  - b. Zorluklara karşı dayanma gücü kazanma
  - c. Çevremiz ile iyi ilişkiler kurma
  - d. Yardımlaşma
5. Orucun yararları
  - a. Bedensel yönden
  - b. Ruhsal yönden

ÜNİTE VI. ZEKÂT:

1. Zekât ibadeti
2. Kimler zekât verir?
3. Zekât kimlere verilir?
4. Zekât nelerden verilir?
5. Zekâtın toplumsal yararları
6. Fıtır sadakası (Fitre)
7. Başkalarının hakkına saygı
  - a. Kul hakkı
  - b. Komşu hakkı
  - c. Yoksul ve yetim hakkı
8. Ünite süresince Kâfirûn sûresi ve anlamı

ÜNİTE VII. HAC:

1. Hac ibadeti
2. Hac kimlere farzdır?
3. Haccın farzları
4. Kurban
5. Adak kurbanı

ÜNİTE VIII. KİŞİYE VE TOPLUMA KARŞI DAVRANIŞLAR:

1. Sevgi-saygı:
  - a. Ailemize sevgi
  - b. Büyüklerimize sevgi ve saygı
  - c. Bayrağa ve sancağa sevgi ve saygı
  - d. İnsan sevgisi
  - e. Doğa sevgisi:

- (1) Hayvan sevgisi
- (2) Ağaç ve orman sevgisi
- (3) Doğa güzelliklerini sevmek ve korumak
2. Kötü Huylar :
  - a. Çekiştirme (gıybet) ve kıskançlık (haset)
  - b. Bencillik ve nifak
  - c. Kin ve düşmanlık
  - d. Ülke ve Millete zarar veren davranışlar
3. Ünite süresince Tebbet Süresi ve anlamı

ÜNİTE IX. SAVURGANLIK :

1. Savurganlık nedir?
2. Savurganlığın zararları nelerdir?
3. Savurgan olmamak için nelere dikkat etmeliyiz?
4. İslâm'da tutumluluk
5. Ünite süresince Âyet'el Kürsi ve anlamı

7. SINIF

Haftada 2 saat

ÜNİTE I. ALLAH'A İMAN :

1. İnanma ihtiyacı ve Allah'a iman
2. Allah sevgisi
3. Güzel huylardan bazıları :
  - a. Dostluk, kardeşlik ve arkadaşlık
  - b. Vefa ve doğruluk
  - c. Edeb ve hayâ
  - d. Şefkat ve merhamet
  - e. Yumuşak huylu olmak

ÜNİTE II. MELEKLERE İMAN :

1. Meleklerin özellikleri
2. Kur'an-ı Kerim'de adı geçen melekler ve özellikleri
3. Kabahat ve aflar
4. Güzel huylardan bazıları :
  - a. Hayırseverlik ve cömertlik
  - b. Cesaret ve şecaat
  - c. Sabır ve şükür

ÜNİTE III. KİTAPLARA İMAN :

1. Kitaplara niçin inanmalıyız?
2. Kitaplar
  - a. Suhuf (sayfalar)
  - b. Kitaplar
3. Kitaplar arasında Kur'an-ı Kerim'in yeri
4. Kur'an-ı Kerim
  - a. Vahiy, âyet, sûre
  - b. Kur'an'ın yazılışı ve kitap haline gelişi
  - c. Kur'an'ın anlaşılmasının gerekliliği
  - d. Tefsir, tercüme, meâl (anlam)
5. Güzel huylardan bazıları :
  - a. Alçak gönüllülük ve hoşgörü
  - b. Çalışkanlık ve dürüstlük

- c. Görev ve hizmetlerin gereğini yapmak
- d. Lüksten ve savurganlıktan kaçınmak

ÜNİTE IV. PEYGAMBERLERE İMAN :

1. Peygamber kavramı (Resul - Nebi) ve peygamberlere inanmak
2. İnsanların peygamberlere olan ihtiyacı
3. Peygamberlerin sıfatları
4. Güzel huylardan bazıları :
  - a. Doğruluk
  - b. Hak ve adalet
  - c. Yasalara, örf ve âdetlere uyma
  - d. Ağırbaşlılık ve ölçülü hareket
  - e. İnsanın yüceliği

ÜNİTE V. AHİRET GÜNÜNE İMAN :

1. Ahiret nedir?
2. Ahiret gününe niçin inanırız?
3. Cennet - Cehennem
4. İslâm'da dayanışmanın önemi
  - a. Aile sevgisi (yardımlaşma ve hediye alıp verme)
  - b. Komşu ve dostlar arasında hediye alıp verme
  - c. Toplumsal yardımlaşma ve yardım kurumları

ÜNİTE VI. KAZA VE KADERE İMAN :

1. Kaza ve kader
2. Hayır ve şer
3. Allah'ın iradesi
4. İnsanın iradesi
5. İyiyeye ve doğruya yönelme
6. Tevekkül

ÜNİTE VII. TÜRKLER VE MÜSLÜMANLIK :

1. Türklerin müslüman olması
2. Türklerin İslâm dininin yayılmasında hizmetleri
3. Türklerin İslâmın korunmasında hizmetleri
4. Büyük Müslüman Türk bilginleri

ÜNİTE VIII. TEMİZLİK :

1. İslâmın temizliğe verdiği önem
2. İç temizliği (mânevi temizlik)
3. Dış temizliği (maddi temizlik)
  - a. Vücut temizliği
  - b. Evlerimizin temizliği
  - c. Okul ve çevre temizliği

ÜNİTE IX. LÂİKLİK VE İSLÂMLIK :

1. Lâiklik nedir?
2. Atatürk ve lâiklik
3. Atatürk'ün İslâm dini hakkındaki görüşleri
4. Atatürk'ten dinle ilgili seçme sözler

8. SINIF

Haftada 2 saat

ÜNİTE I. KUR'ÂN VE HZ. MUHAMMED :

1. Kutsal Kitabımızı tanıyalım (konuları yönünden)

2. Kur'an'da peygamber kıssaları
  - a. Âdem peygamber
  - b. Nuh peygamber
  - c. Salih peygamber
  - d. Yakup ve Yusuf peygamberler
  - e. Dâvud ve Süleyman peygamberler
  - f. Mûsa peygamber
  - g. İsa peygamber
3. Son peygamber Hz. Muhammed
  - a. Ailesi, çocukluğu ve gençliği
  - b. Peygamber oluşu
  - c. Hicreti
  - d. Savaşları
  - e. Veda Haccı
  - f. Vefatı

ÜNİTE II. İSLÂM DİNİNDE KOLAYLIK :

1. İslâm kolaylık dinidir
  - a. Abdestte kolaylık
  - b. Namazda kolaylık
  - c. Oruçta kolaylık
  - d. Hacda kolaylık
2. Kişiye ve topluma zararlı olan bazı davranışlar
  - a. Zulüm ve haksızlık
  - b. Yalan ve hile
  - c. Görevi kötüye kullanma

ÜNİTE III. LÂİKLİK VE İSLÂMLIK :

1. Lâiklik anlayışında dinin yeri
2. İslâm anlayışına göre lâiklik nedir?
3. Lâiklik bakımından Müslümanlık
4. Vicdan özgürlüğü
5. Devlete saygı ve yasalara saygı (Ulül emre itaat)

ÜNİTE IV. BAZI TÖREN VE GELENEKLERİMİZ :

1. Ad koyma
2. Sünnet olma
3. Selâmlaşma
4. Bayramlaşma
5. Yakın akrabaları ve arkadaşları ziyaret
6. Hasta ziyareti
7. Cenaze töreni
8. Kabir ziyareti
9. Manevi değerlere saygı
  - a. Cenaze, mezarlık ve türbelere saygı
  - b. Töre ve geleneklere saygı
10. Mevlid
11. Evlenme

ÜNİTE V. DİNİ GÜNLER, AYLAR VE GECELER :

1. Cuma günü
2. Ramazan ayı
3. Ramazan bayramı

4. Kurban bayramı
5. Kandil geceleri
6. Üç aylar
7. Aşûre günü

ÜNİTE VI. VATAN VE MİLLET SEVGİSİ :

1. Vatanımızı ve milletimizi niçin sevmeliyiz?
2. Vatanın korunması ve savunması
3. Şehitlik ve gazilik
4. Mustafa Kemâl Atatürk'e Gazi ünvanının verilmesi
5. Atatürk'ün manevi değerlere ilişkin görüşleri
6. Uğrunda savaşılan kutsal değerlere saygı
  - a. Bayrağa ve İstiklâl Marşına saygı
  - b. Orduya ve sancağa saygı
  - c. Millî kahramanlara ve devlet büyüklerine saygı
  - d. Askerlik görevinin kutsallığı
  - e. Askere uğurlama ve asker dönüşü karşılama

ÜNİTE VII. BAZI GÖRGÜ KURALLARI :

1. Konuklukta
2. Sofrada
3. Yolculukta
4. Kılık-kıyafette
5. Konuşmalarda
6. Telefon görüşmelerinde
7. Kutlamalarda
8. Diğer bazı önemli görgü kuralları

ÜNİTE VIII. TÜRKLER VE MÜSLÜMANLIK :

1. Türkler, nasıl ve niçin Müslüman olmuştur?
2. Türklerin Müslümanlığa katkıları
  - a. Müslümanlığın yayılmasında
  - b. İslâm sanat ve kültüründe
3. Müslümanlığın Türklere kazandırdıkları
4. Türklerin, başka dinden olanlara karşı tutumu

ORTA ÖĞRETİMDE DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ ÖĞRETİMİNİN AMACI

1. Kişinin ve toplumun dine olan ihtiyacını, insan - Allah ilişkisini kavramak.
2. Genel anlamda "din" ve dinler hakkında bilgi edinmek.
3. İslâm Dininin iman, ibadet ve özellikle ahlâk esaslarını fikir düzeyinde öğrenmek ve bunların diğer derslerde öğrendikleri ile ilişkisini kurabilmek.
4. Millî birlik ve beraberliği sağlayıcı, sevgi, saygı, kardeşlik, arkadaşlık ve dostluk bağlarını güçlendirici, vatan, millet, şehit, gazi, bayrak, sancak gibi yüce kavramları anlamak ve benimsemek.
5. Kendi iç dünyasını düzenlemek, çevreyle, toplumla, ayrı dinden olanlarla, ilim, san'at ve uygarlık dünyası ile sağlıklı ilişkiler kurmak, okul dışındaki çeşitli kaynaklardan alınması muhtemel batıl inanç ve fikirlere uzak, uygun, saygılı bir görüş ve tutum kazanmak.
6. Başkasının inancına, düşüncesine, canına, malına, diğer haklarına saygı gösteren bir hoşgörü kazanmak, dini inanç ve duygularını şahsî çıkarlarına alet etmemek,
7. İnsanın yaratılmışların en üstünü olduğunu ve bütün varlıklara karşı yüklenmiş sorumluluğunu bilmek.

8. İslâm dininin ilme ve akla önem verdiğini, ilme teşvik ettiğini, bunu ibadet saydığını, en son ve en gelişmiş din olduğunu bilmek.

9. Tarih boyunca Türklerin İslâm'a hizmetlerini bilmek, vatan savunmasında ve millî konularda Türklerin tarih boyunca geliştirip olgunlaştırdığı hamaset duygusunu benimsemek.

10. Örnek bir insan olarak Hz. Muhammed'in güzel ahlâkını, yaşayışını, çeşitli alanlardaki öğüt, görüş ve düşüncelerini bilmek.

11. Millî benliğimize ve dinimizin ana kaynaklarına dayalı din ve millet şuurunu kavramak, bunu Atatürkçülükle bütünleştirmek, vatandaşlarına, din kardeşlerine, insanlığa ve bütün varlıklara karşı saygı, sevgi ve şefkât duymak.

KONULAR

ORTAÖĞRETİM 1. SINIF

Haftada 1 saat

ÜNİTE I. DİN :

1. Din'in tanımı (genel)
2. Din ve insanlık
3. İslâm dini açısından dinin gelişmesi

ÜNİTE II. DİNLER VE ÖZELLİKLERİ :

1. İkel dinler
2. Çin dinleri
3. Hint dinleri
4. Müsevilik
5. Hıristiyanlık
6. Türklerin İslâmdan önceki dinsel inançları
7. Son din Müslümanlık
  - a. Doğuşu ve doğduğu çevredeki inançlar
  - b. İlk Müslümanlar
  - c. Hz. Peygamberin aile çevresi (Ehlibeyt)
  - d. Türklerde "ehlibeyt" sevgisi
8. Semavi dinlerdeki ortak yönler
  - a. Allah inancı açısından
  - b. Ahlâk açısından
  - c. İnsan anlayışı açısından
9. İslâmın Allah inancı

ÜNİTE III. DİN VE AHLÂK :

1. Ahlâkın din ile ilişkisi
2. Toplumsal hayatta din ve ahlâk bütünleşmesi
3. Atatürk'ün ahlâka ilişkin görüşleri
4. Örf ve adetlerin ahlâkla ilişkileri
5. Ahlâkın değişmezliği
6. Örf ve adetlerin millet hayatındaki yeri
7. "Millî seciye" kavramı ve Atatürk

ÜNİTE IV. DEVLETE KARŞI GÖREVLERİMİZ :

1. Kanunlara saygı
2. Vergi vermek ve kutsallığı
3. Askere gitmek
4. Seçimlere katılmak
5. Konu ile ilgili âyet ve hadislerden seçmeler

6. Atatürk'ün konu ile ilgili görüşleri

7. Konu ile ilgili âyet ve hadisler

ÜNİTE V. TEMİZLİK VE DOĞRULUK :

1. Temiz olmanın birey ve toplum açısından yararları
2. Doğruluk
  - a. Konuşmada
  - b. Düşünmede
  - c. Davranışlarda
3. Rüşvet ve rüşvetin toplumsal hayata olumsuz etkileri
4. Konu ile ilgili âyet ve hadisler

ÜNİTE VI. SAVURGANLIK :

1. Savurganlık
2. Savurganlığın zararları nelerdir?
3. Konu ile ilgili âyet ve hadislerden seçmeler

2. SINIF

Haftada 1 saat

ÜNİTE I. İSLÂM GÜZEL AHLÂKTIR :

1. "İslâm" kavramı
2. İslâmda inanç esasları
3. İslâmda ibadet anlayışı
  - a. İbadetin inanca etkileri
  - b. İnancın ibadete etkileri
4. İslâmın ahlâka verdiği önem
  - a. İslâm ve ahlâk kavramları
  - b. İyi huylu olmak
  - c. Ahlâk-vicdan ilişkisi
5. İslâmda emir ve yasaklar
6. Aile düzeni
  - a. Ana hakkı
  - b. Baba hakkı
  - c. Kardeş hakkı
  - d. Akraba hakkı
  - e. Arkadaş hakkı
  - f. Komşu hakkı
7. Konu ile ilgili âyet ve hadisler

ÜNİTE II. MİLLÎ BİRLİK VE BERABERLİK :

1. Vatanın bölünmezliği
2. Devlet ve bölünmezliği
3. Devlet ve millet bütünleşmesi
4. Konu ile ilgili âyet ve hadisler

ÜNİTE III. ÖRF - ÂDET :

1. Örf ve âdet kavramları
2. Örf ve âdetlere bağlılık
3. Örf ve âdetlerin ahlâk ile ilişkisi
4. Örf ve âdetlerin millet hayatındaki yeri
5. Millî ahlâk ve millî terbiye
6. Faziletli ve hoşgörülü olmak
7. Atatürk'ün konu ile ilgili görüşleri
8. Konu ile ilgili âyet ve hadisler

ÜNİTE IV. KÖTÜLÜKLERDEN KAÇINMA VE KÖTÜLÜKLERİ ÖNLEME :

1. Hırsızlık
2. Yalan söylemek
3. Zina
4. Cana kıymak
5. Kaçakçılık yapmak
6. Devlet malını kötüye kullanmak
7. Yağmacılık ve adaletsizlik
8. İçki ve kumar
9. Konu ile ilgili âyet ve hadisler

ÜNİTE V. ÇALIŞMAK VE ÜRETİCİ OLMAK :

1. Çalışmanın yararları
2. Yapıcı ve üretici olmanın yararları
3. Hz. Muhammed'in çalışma ile ilgili güzel sözleri
4. Başkalarının emeğine saygı duymak
5. Başkalarının sırtından geçinmemek
6. Türk geleneğinde iş ve ticaret ahlâkı
7. Atatürk'ün çalışma ile ilgili güzel sözleri
8. Konu ile ilgili âyet ve hadisler

ÜNİTE VI. ÖĞRETMENLİK :

1. Öğretmenin değeri ve önemi
2. Öğrenci ve öğretmen ilişkisi
3. Öğretmen hakkı
4. Konu ile ilgili âyet ve hadisler

3. SINIF

Haftada 1 saat

ÜNİTE I. İSLÂM VE EVREN :

1. Evrenin yaratılışı
2. a. Allah'ın yaratma sıfatı
b. Kur'an'a göre dünyamız
3. İnsanın yaratılışı
a. İnsan nasıl yaratıldı?
b. Üstün varlık : İnsan
c. İnsan ve toplum

ÜNİTE II. EVRENSEL BİR DİN OLARAK İSLÂMLIK :

1. İslâmî bilgilerin dört ana kaynağı (Kitap, Sünnet, İcma, Kıyas)
2. Allah âlemlerin Rabbidir
3. Peygamberimiz bütün insanlığa gönderilmiştir
4. İslâm bütün zaman ve mekâna hitabeder
5. İslâm akıl ve ilim dinidir
6. İslâm insan haysiyetini korur
7. İslâm dünya ve ahiret dinidir
8. İslâm düşünce ve vicdan özgürlüğünü korur
9. İslâm'da sınıf ve ırk ayırımı yoktur
10. İslâm'da ruhbanlık yoktur

ÜNİTE III. TÜRK - İSLÂM KÜLTÜR VE UYGARLIĞI :

1. İslâm'da doğan ve gelişen bilim dalları
2. Müslümanların pozitif bilim alanındaki hizmetleri ve buluşları

3. İslâm'da din bilimleri ve Türk bilginleri
4. Müslüman Türklerde sanat ve edebiyat
5. İslâm düşüncesi ve tasavvuf
6. İslâm kültür ve uygarlığının batı dünyasına etkisi
7. Batılı bilginlerin İslâma bakışı

ÜNİTE IV. ATATÜRK VE DİNİMİZ :

1. Atatürk'ün dinimiz ve lâiklikle ilgili görüşleri
2. Lâiklik nedir?
3. Atatürk'ün lâiklik anlayışı
4. Atatürk'ün dinimizle ilgili görüşleri

ÜNİTE V. AHLÂKİ GÖREVLERİMİZ :

1. Düzenli yaşamak
2. Başkaları ile iyi ilişkiler kurmak
3. İyilik ve yardımsever olmak

ÜNİTE VI. ADALET, AHLÂK VE DİN :

1. Adalet tarzları ve çeşitleri
2. Adalet, din ve ahlâk arasındaki ilişkiler
3. Sosyal adalet ve ahlâk kuralları
4. Sosyal bir varlık olarak insanın ödevi, İslâm ahlâkı
5. Hz. Muhammed'in adalet konusundaki güzel sözleri
6. Atatürk'ün adalet ve ahlâk konusundaki sözleri

NOT : 30.6.1986 tarih ve 2212 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersine ait Atatürkçülükle ilgili konular yürürlüktedir.

DUYURULAR :**ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN**

Durumu aşağıda açıklanan özel öğretim kurumlarına öğretime başlama izni verilmiştir. 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

BAKAN ADINA

Necdet ÖZKAYA
Genel Müdür

Tarih ve Sayısı : 5.3.1992 - 52801

Kurumun Adı : Özel Sağlıklı Yaşam ve Estetik Kursu

Adresi : Suadiye Aydın Sok. No : 9 Kadıköy - İstanbul

Kurucusu : Durmuş Turgut Göksoy

Kontenjanı : 36 öğrenci

Tarih ve Sayısı : 8.3.1992 - 52839

Kurumun Adı : Mersin Amerikan Kültür Derneği Özel İngilizce ve Almanca Kursu

Adresi : Cumhuriyet Mah. 966 Sokak Berköz Apt. Zemin Kat. Mersin - İçel

Kurucusu : Sait Yardım

Kontenjanı : 40 öğrenci

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
1. Cumhuriyet Müzeleri Kurulması	205
2. Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi "BİLGİSAYAR" bölümü haftalık ders çizelgeleri ve öğretim programlarının kabulü	207
3. Vatandaşlık Bilgileri Dersi Programı	213
4. İlköğretim ve Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Dersi Programı	219
5. Duyurular	235

BU DERGİDEKİ YÖNETMELİKLER, KARARLAR, GENELGELER VE DUYURULAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	23	45	67	89
2	24	46	68	90
3	25	47	69	91
4	26	48	70	92
5	27	49	71	93
6	28	50	72	94
7	29	51	73	95
8	30	52	74	96
9	31	53	75	97
10	32	54	76	98
11	33	55	77	99
12	34	56	78	100
13	35	57	79	101
14	36	58	80	102
15	37	59	81	103
16	38	60	82	104
17	39	61	83	105
18	40	62	84	106
19	41	63	85	107
20	42	64	86	108
21	43	65	87	109
22	44	66	88	110

Abone kaydının yapılabilmesi için abone bedeli (50.000 TL.) illerde Defterdarlık Muhasebe Müdürlüklerine, ilçelerde Malmüdürlüklerine (Çeşitli Gelirler Faslına) yatırılarak Vezne Alındıkları ASLININ AÇIK ADRESİNİZLE birlikte "Millî Eğitim Bakanlığı - Yayınlar Dairesi Başkanlığı - Tebliğler Dergisi - Ankara" adresine gönderilmesi gerekmektedir.

MİLLÎ EĞİTİM BASİMEVİ - ANKARA 1992

T. C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINCA
15 GÜNDE BİR PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR

CİLT: 55

30 MART 1992

SAYI: 2355

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Yayımlar Dairesi Başkanlığı

SAYI : 611. Ders Kit. Şb. Md. - 1843

Tarih : 28.2.1992

KONU : 1992 - 1993 Öğretim Yılında İlkokullar,
Ortaokullar ile Lise ve Dengi Okullarda
Okutulacak Ders Kitapları.

GENELGE

1992/18

İLGİ : Millî Eğitim Bakanlığının 22.9.1967 gün ve Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı 3773 sayılı genelgesi.

1. 1992 - 1993 öğretim yılında ilkokullar, ortaokullar ile lise ve dengi okullarda okutulacak ders kitaplarının adları, yazarları ve temin edilecekleri yerler bu genelgeye ekli listelerde gösterilmiştir.

2. Kız Meslek Liseleri ile İmam - Hatip Liseleri bünyesinde açılmış olan ortaokulların genel bilgi derslerinde "Ortaokul Programı" uygulandığından bu okullarda okutulacak kitapların adları listede ayrıca gösterilmemiştir.

3. Bu listede yer alan İngilizce, Almanca ve Fransızca alıştırma kitapları, yabancı dildeki ders kitaplarını tamamlayıcı nitelikte olduğundan ders kitaplarının yanında zorunlu olarak bu kitaplar da aldırılarak öğretimde kullanılacaktır.